

Homoki Andrea (GFE ESZK):

A gyermeki reziliencia fejlesztése óvodában, iskolában

Kulcsszavak: validált reziliencia skálák, gyermeki reziliencia fejlesztése, innovatív megoldások

A prezentációban a hazai gyermeki reziliencia kutatásának és mérési lehetőségeinek bemutatásán túl, az egyéni sajátosságként értelmezhető gyermeki reziliencia óvodához, iskolához kapcsolódó tényezőit ismerhetjük meg. Napjaink intenzív változásokkal jellemezhető hétköznapjaiban felmerül a kérdés: „Milyen is legyen a nevelés az intenzív változások korában?” Az innovatív, állandó megújulás képessége a változó körülményekhez és kihívásokhoz való gyors alkalmazkodóképesség gyermektől és felnőttől egyaránt rugalmasságot (resilience) feltételez, így a nevelési folyamatban minden szereplő esetében fontossá válik a vizsgált rendszerelméleti konstruktum. Masten (2007) „hétköznapi varázslatként” (ordinary magic) jellemzi a gyermekek környezetében „valós jelenléttel” jellemezhető felnőttek rezilienciát elősegítő tevékenységét. Liebenberg és Ungar (2011) munkatársaival fejlesztették ki a CYRM28 mérőeszközt, melynek nyelvi, kulturális magyar adaptációját (α 0,9) Homoki és munkatársai (2016) készítették el, a magyar skálák (GYIRM20/25/30) külső és belső érvényességvizsgálatával (α 0,8) egyidejűleg. A Gyermekek és Ifjúsági Reziliencia Méréseszközök Iskolai Alskálájának (α 0,7) alkalmazásáról és a skála/alskála köznevelési intézményekben való alkalmazásáról az intézményi keretek között megvalósítható fejlesztési lehetőségek tükrében lesz szó az előadásban. A lélektani rugalmasság iskolai eredményességgel összefüggő jellegéből adódóan az objektív tanulmányi mutatókon túl, az inklúzióra és a kortárs közösségekbe való sikeres beilleszkedésre hatást gyakorló, a szociális érzékenyítés tárgykörébe tartozó erőforrásokról, az alkalmazható speciális pedagógiai eszközökből is (Nagyné, 2022; Homoki, 2022) mintát mutatunk.